



Mikszáthtól Agota Kristofig

- gondolatok könyvről, olvasásról Novotni István "tollából"

Az iskolánkban folyó Olvass többet! irodalmi vetélkedő folyamatosan újul, fejlődik és ebben az évben ünnepli 5. évfordulóját, melynek tiszteletére interjú-sorozat keretében megszólítunk ismert vagy kevésbé ismert, de a könyveket szerető, az olvasást fontosnak tartó tudóst, politikust, egyetemi tanárt, költőt.

Először Novotni István urat, a Hajdú Zrt. kereskedelmi igazgatóját kerestük meg, aki tavaly óta az Olvass többet! vetélkedő nagylelkű szponzora. Támogatásának köszönhetően a nyertes diákok - amellettt hogy új élménnyel gazdagodnak a választható regény(ek) elolvasásával - értékes könyvutalványt is kaphatnak.

Amikor arról kérdeztem, **miért szponzorál minket**, így válaszolt: "Közhely, de igaz: mert fontos dolog, hogy a fiatalok olvassanak. Nagyra értékelendő és támogató, ha emberek valami fontos ügy érdekében munkát, időt áldoznak." Az interjú során sok mindenre kitértünk az olvasással, olvasási szokásaival kapcsolatban. Gyerekkorától kezdve végigkísérik az életét a könyvek, és ezt a példát gyerekei is követik.

Első könyvélménye, Fekete István Vuk című regénye volt: "Még "felesben" ment: részben édesanyám olvasta fel, részben már magam olvastam."- emlékszik vissza. Ízlésünk nagyon sokszor kortól függ, minden korosztály más-más könyvet olvas, Novotni úr erről így nyilatkozott:

"A gyerekek pl.: mondókás könyveket, Fekete Istvánt, a tinédzserek: Gárdonyit, Jókait, Mikszáthot, Robert Merlét, Jack Londont, Harry Pottert." Az ő kedvencei: Mikszáth Kálmán és József Attila, akiket időtálló igazságuk, értékük miatt kedvel. A könyveket hangulattól függően választja, a krimi és sci-fi azonban nem szereti. Érdeklődtem legmeghatározóbb könyvélményéről is. Egy számomra ismeretlen művet említett: Agota Kristof (Kristóf Ágota) A Nagy Füzet című kötetét: "...hatással volt rám; olyan látásmódot ismerttetett / érttetett meg velem, amire én nem vagyok képes...remélem."

Arra a kérdésre, hogy hányszor olvasta el kedvenc művét így válaszolt: "Ritkán olvasok el könyvet többször, csak a nagyon jókat - ha mégis, akkor, hagyok közte sok időt eltelni. Az ember abból, hogy miként hat rá egy könyv, vers, le tudja mérni, miként változik. Sokszor nem jó könyv van, hanem jókor olvasott könyv. Inkább nem időhöz, hanem változó élethelyzethez kötném, mikor érdemes könyvet újraolvasni."

Faggattam a diákok által nem túlzottan kedvelt kötelező olvasmányokról is, amelyeket ő gyerekként szeretett olvasni.

"Fontos cél, hogy a gyermek megismerje az irodalom remekeit, de szerintem a fő cél, hogy megszeressen olvasni. Így én nagy műfaji változatosságot javasolnék, legyen benne aktuális, divatos regény, legyen Rejtő, Dumas... Szerintem nagy nehézséget okoz a kötelező olvasmányok kiválasztásánál, hogy a fiatalok nem egyszerre érnek, sokszor egy

regény, ami unalmas, néhány év múlva, amikor az ember több élethelyzetet élt meg, kedvencé válhat."

Megkérdeztem azt is, mit gondol, mi az oka hogy manapság kevesebbet olvasnak az emberek? Hogyan lehetne ezen változtatni?

"Kimaradt a napi ritmusból, programból az olvasás. Könnyen elérhető, semmilyen energiát nem igénylő szórakozást jelent a TV, internet (az összes hálósobából ki kell dobni a TV-t, számítógépet, máshol hasznosak, de nem hálósobába valók). Az a szerencsés, ha az olvasás "napi rutinná" válik. (Pl. lefekvés után, kedd estétként a fürdőkádban, utazás közben... etc.)"

Arra a kérdésemre, hogy hogyan adta (adja) át az olvasás szeretetét gyerekeinek, fiatalabb ismerőseinek, szűkszavúan csak ennyit válaszolt:

"Jó példával. Értékelem az ő olvasmányukat, én is elolvasom, beszélgetünk róla. Nyilvánvalóvá teszem, hogy a könyvek az élményen túl, látásmódban, fantáziában, szókincsben, kifejezőmódban rengeteget adhatnak nekik. Ebben a korban jó novellát olvasni, mert a "rengeteg ifjúkori elfoglaltság" mellett, néha terhes egy hosszabb regényre ráhangolódni, átrágni magunkat."

Szokott-e könyvet ajándékozni, ajándékba kapni?

"Néha kérek/ adok is kölcsön könyvet. Bizalmi dolog kedvenc könyvet kölcsön adni, s megtiszteltetés, ha valaki az én ajánlásom alapján akar könyvet elolvasni." Megtudtam azt is, hogy az ismeretségi körében, családjában gyakran előfordul, hogy kedvenc írókról, könyvekről és azok tartalmáról beszélgetnek, és sok könyvet ezeknek a beszélgetéseknek a hatására olvasott el. A felnőttek számára is megfogalmazott értékes útravalóval zárult az interjú:

"Legyen nyitott, kicsit mindenevő, ne feledkezzen meg a klasszikusokról. Én szerettem elolvasni egy-egy könyvet azok közül, amit a gyerekeim olvastak. Fontos: nem leminősíteni a könyvet, még akkor sem, ha nem tetszett. A cél, hogy jobban megismerjük a saját gyerekeink gondolkodását, esetleg adott témakörben ajánlani olyat, ami nekünk élmény volt."

Nagy élmény volt interjút készíteni egy olyan emberrel, aki valóban azért szponzorál bennünket, mert szeretné, ha ezáltal műveltebbek, tágabb látókörűek és befogadóbbak legyünk.

Az interjút készítette Nádró Veronika 11. D osztályos tanuló